

Datum 2018-06-13
Diarienummer 0971/18

Till:

Miljö- och energidepartementet
diarienummer M2018/00852/R
m.registrator@regeringskansliet.se
charlotta.broman@regeringskansliet.se
linn.akesson@regeringskansliet.se

Göteborgs Stads yttrande över remissen av promemoria om mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper - utveckling av producentansvaren

Göteborgs Stad har givits möjlighet att svara på ovanstående remiss och har följande synpunkter på förslagen i remisshandlingen från Miljö- och energidepartementet.

Göteborgs Stad anser att det är bra att det kommer konkreta förslag på förbättringar inom producentansvaret. Göteborgs Stad ställer sig bakom de förslag som departementet lägger fram men har synpunkter på sådant som kan förbättras och förtydligas. Staden anser att det hade varit bättre om kommunerna får insamlingsansvar för förpackningar och tidningar så som tidigare föreslagits i regeringens utredning 2016. I en sådan lösning ser staden att det finns stora samordningsvinster och tydlighet gentemot medborgarna. Fortsatt finns även en problematik för hushållen att det är förpackningar och inte material som samlas in, det vill säga att hushållen måste skilja på en metallförpackning och en kastrull eller en plastförpackning och en leksak.

Servicenivån

God service till medborgarna är viktigt för Göteborgs Stad och staden anser att förslaget har ett för stort tolkningsutrymme angående när det är oskäligt att hämta förpackningsavfall vid en specifik bostadsfastighet. Servicenivån för hushållen är viktig och den bör motsvara den kommunala hämtningen. Det är inte definierat i förslaget när servicenivån bedöms vara tillräcklig. Därför bör det kompletteras med krav på att servicen ska vara tillräcklig utifrån varje bostads normala behov sett ur frekvens och volym. Dessutom bör det vara tydligare vilka krav på servicenivå som ska ställas i samband med undantag, det vill säga hur och var en godtagbar plats utformas. För att stärka hushållen bör något förfarande som reglerar serviceåtagandet mellan fastighetsägare och utförare inrättas. Förutom när insamling inte bedöms skälig bör undantag tillåtas för att möjliggöra teknisk utveckling, få till samordning med gods, för vissa tekniska system eller andra liknande undantagsfall.

Förslaget behöver också stärkas med krav på att fastighetsägare ska vara med och samråda kring vad som är ett lämpligt insamlingssystem. Både för att stärka fastighetsägarens möjlighet att påverka men också för att se till att hyresgäster får en god tillgänglighet till systemet. I förslaget finns det osäkerheter kring tillgänglighet i systemet då det inte finns krav på fastighetsägare att tillhandahålla utrymmen för fastighetsnära insamling.

Även för de platser som inte ligger vid bostäder behöver kapaciteten vara tillräcklig och servicen definierad och det finns fler platser som borde inkluderas så som gallerior och resecentrum. Det är viktigt att denna service i så fall samordnas med det kommunala ansvaret för gaturenhållning.

För att kunna följa upp om servicenivån är uppnådd behövs en tydligare definition av bostadsfastighet och en mätmetod.

Ekonomi och ansvar

Det är bra att producenternas ekonomiska ansvar förtydligas men det borde breddas ytterligare och inkludera ansvar för nedskräpning och för det avfall som hushållen inte sorterar ut. Till exempel är förslaget inte tydligt hur systemet förhåller sig till eftersortering av hushållsavfall som avskiljer förpackningar.

I förslaget är det oklart vad som kan hända med nuvarande fungerande system samt de redan genomförda investeringarna hos fastighetsägare och i kommunerna. Göteborgs Stad anser att det behövs övergångsbestämmelser som reglerar detta. Kostnader för till exempel investeringar i fastigheter som kommer av producenternas val av insamlingssystem måste bekostas av producentansvaret och bör inte belasta fastighetsägare eller hyresgäster.

Det är positivt att kommunen kan vara uppdragstagare och att insamlingen därmed utgör kommunal kompetens, men det behöver klargöras vad som gäller om ett kommunalt bolag är uppdragstagare till exempel kopplat till verksamhetskriteriet enligt Teckalkriterierna.

Ansvarsfördelningen mellan eventuellt flera parallella tillståndspliktiga system behöver förtydligas.

Det är viktigt att det blir tydligt att det är kommunerna eller markägaren som har ansvar för markupplåtelse och att det i städerna är stor konkurrens om yta. Även om kommunen ska samverka kring markupplåtelse så är det inte kommunens ansvar att lösa servicegraden.

Hela avfallshierarkin

Göteborg anser att kraven på förebyggande och återanvändning av förpackningar borde vara mer konkreta och utformningskraven borde kompletteras med krav på till exempel nedbrytbarhet. Förtydliganden behövs också om hur systemet och ansvaret förhåller sig till de förpackningar som ligger kvar i restavfallet och går tillförbränning. Här kan det ske teknikutveckling och eftersortering och detta måste också inkluderas i förslaget.

Förslaget saknar en helhetsbild av förpackningar i avfallsflödet där allt från förebyggande till energiåtervinning ingår och det bör kompletteras.

Tillsyn

Naturvårdsverkets föreslagna tillsynsansvar behöver förtydligas och avgränsas till att gälla just utformningen av insamlingssystemen då kommunerna redan idag bedriver tillsyn av hur insamlingssystemen fungerar i praktiken.

Det är positivt att samråd ska hållas med kommunen som underlag för tillståndsbedömningen. Förslaget bör utökas med möjligheten att använda samråd och sanktionsavgifter i tillsynen under systemets drift.

Definitioner och begrepp

Förslaget är otydligt med vad som menas med begreppet ”skrymmande förpackningar”. Det kommer vara svårt att veta var gränsen går mellan vanliga förpackningar och dessa sällanförpackningar och staden ser risker med att det kan leda till nedskräpning eller att det belastar fastighetsägarnas insamling av grovavfall.

Förslaget behöver också förtydligas gällande vad som menas med bostadsfastighet.

Information

Göteborg anser att det bör vara tydligt att producenterna bör samordna sin information med kommunerna. Informationsansvaret mellan producenter och kommunen kan förtydligas.

Göteborg den 13 juni 2018

GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Ann-Sofie Hermansson

Mathias Sköld